

dog vide det for sine Drøftelser —, om det er den højtærede Ministers Mening, at der for enhver Pris skal spares 12 000 Kr., eller om Ministeren vil give Adgang til alle kvalificerede Ansøgere og eventuelt bruge alle 12 000 Kr., for saa er der ikke noget til de andre Kursus. Jeg kan ikke med min bedste Villie se, at en saadan Kritik og et saadant Spørgsmaal ikke er i enhver Henseende sagligt, og at det ikke fortjener et sagligt Svar.

For at faa det Spørgsmaal helt klaret er det imidlertid nødvendigt at vide, hvorledes Ministeren ser paa Kvalifikationerne til at komme ind, og det benytter jeg Lejligheden til at sige to Ord om, fordi det ærede Medlem Hr. Fraenkel saa ganske urimeligt kritiserede mig, fordi han troede, jeg var en Tilhænger af Eksaminer. Det er en Misforstaaelse. Men Forholdet er det, at Ansøgerne om Undervisning paa Statens Lærerhøjskole og eventuelt Stipendium naturligvis maa sammenholdes, og naar man sammenholder dem, har det altid i alle de Aar, der har været Undervisning, været Praksis, at man først lægger Vægt paa de stedlige Autoriteters Vidnesbyrd, derefter ser man paa, hvilken Eksamen Ansøgeren har faaet, og naar han saa har en højere Eksamen og alt andet er lige, gaar han forud for den med den lavere Eksamen.

Deri ligger jo i og for sig ikke det mindste om, at man sætter Pris paa Eksaminer, det er bare en Skik, som Ministeriet kræver jeg skal opretholde. Men det ærede Medlems Kritik var saa meget mere uretfærdig, fordi jeg har arbejdet paa at komme bort fra Eksamenskravet. Da jeg traadte til, var Kravet, at der skulde være mindst mg i Hovedkarakter. Jeg fik den tidligere Undervisningsminister, der var saa stærkt interesseret for Folkeskolen og for Lærernes fortsatte Uddannelse, til allerede det første Aar at gaa med til, at mg? var tilstrækkeligt; i det følgende Aar gik Ministeren med til, at g× var tilstrækkeligt, og jeg for min Del skrev i en Beretning, der er offentliggjort her i Rigsdagen, at efter min Mening burde man overhovedet ikke kræve nogen Eksamen, men at den Lærer, der selv vil betale 1 000 à 1 200 Kr. paa sin fortsatte Uddannelse, har et ideelt Krav, som Samfundet ikke kan afvise, paa at komme ind paa Statens Lærerhøjskole.

Det er mit Standpunkt. Jeg bebrejder ikke det ærede Medlem Hr. Fraenkel, at han er kommet til at holde en Tale imod mig, som havde Adresse et helt andet Sted — man kan jo ogsaa gøre Skarn Uret, ikke sandt?

Men da nu Spørgsmaalet er rejst, vil

jeg tillade mig at spørge den højtærede Minister: Er Ministeren enig med mig, har han ligesom jeg den Opfattelse, at der skal ses paa den ideelle Interesse hos Ansøgeren, og at man helt bør se bort fra Eksaminer, og hvorledes stiller Ministeren sig til Aldersgrænsen? Thi hvad den Ting angaar, er jeg ogsaa af den Opfattelse, at man har været for streng før i Tiden. Det har været meget svært for ældre Lærere at komme ind ud fra en Betragtning, som man ikke ganske kan afvise. Man har ræsonneret saaledes: Jo ældre en Mand er, desto kortere Aaremaal har han at virke i, og derfor maa de ikke være alt for gamle.

Jeg har nu den Opfattelse, at saa længe Manden selv føler sig ung nok til at ønske fortsat Uddannelse, bør han ogsaa have Lov til at faa det, i hvert Fald da indenfor Rimelighedens Grænse. Jeg kan derfor udmærket godt personlig tænke mig at modtage Lærere paa Statens Lærerhøjskole, som er baade 50 og 60 Aar gamle, jeg har ikke det mindste imod det. Jeg vilde sætte Pris paa at høre en Udtalelse af den højtærede Minister om, hvilken Grænse han nu vil have der skal sættes, om maaske Ministeren ogsaa her er enig med mig, ligesom jeg antager, han er enig med mig om, at der ikke skal være Krav om Eksamen.

Men hvis nu det skulde ske, at den højtærede Minister paa Grund af sit grundtvigianske Syn ikke tillægger Eksaminer større Værdi, end jeg gør, og svarer i Overensstemmelse med min Tankegang, saa ser saavel Ministeren som Tingets Medlemmer, at det meget let kan indtræffe, at der søges af saa mange fuldt kvalificerede Ansøgere, at alle de 60 000 Kr., som den højtærede Minister stiller til Raadighed, bruges til Aarskursus; hvis det er Tilfældet, er der ikke en Øre til de øvrige Ting, den højtærede Minister tilbyder. Ærede Medlemmer i denne Sal — og de er alle sammen til syvende og sidst saglige — giver mig Ret i, at jeg har fuldstændig Ret til at stille dette Spørgsmaal og ogsaa i Henhold til Grundloven æske den højtærede Ministers Svar paa dette Spørgsmaal.

Dernæst kritiserede den højtærede Minister mig, fordi jeg her i Tinget har taget til Orde for at genoprette pædagogisk Kursus og Kursus for Ungdomsskolelærere, og jeg maa tilstaa, at de Bemærkninger, den højtærede Minister gjorde om denne Sag, faldt mig noget stærkt for Brystet. Den højtærede Minister sagde nemlig, at hvis jeg havde oplyst, at der i Fjor — det vil sige for det indeværende Aar — kun var 5 Ansøgere til Pædagogik og 7 til Kursus